

BBF-1601100102020400-A Seat No. _____

M. A. (Sem. II) (CBCS) (W.E.F.-2016) Examination

July – 2021

Sanskrit

(Vedanga Nirukta Adhyay)

(Common paper for 2015 & 2016)

Time : 2½ Hours]

[Total Marks : 70

सूचना / Instructions :

(१) બધા જ પ્રશ્નોના ગુણ સરખા છે.

(1) All questions carry equal marks.

(२) કોઈપણ પાંચ પ્રશ્નોના જવાબ આપો.

(2) Answer any five questions.

૧ સંદર્ભ સહિત સમજાવો : ૧૪

1 Explain with reference : 14

(१) षड्भावविकारा भवन्ति इति वार्षायणि ।

(२) साक्षात्कृत धर्माण ऋषयो बभुवुः ।

૨ સંદર્ભ સહિત સમજાવો : ૧૪

2 Explain with reference : 14

(१) अथ निपाताः उच्चावचेष्वर्थेषु निपतन्ति ।

(२) साक्षात्कृतधर्माण ऋषयो बभुवुः ।

૩ નીચેના શબ્દોના યાસ્કાનુસાર નિર્વચન આપો : ૧૪

3 Give etymology with reference to Yaska : 14

(१) गौः

(२) मेघः

(३) नभः

(४) उदकम्

૪	નીચેના છંદોના લક્ષણ આપી તેના બંધારણ સદષ્ટાંત સમજાવો :	૧૪
4	Define following metres and explain their structure with illustration :	14
	(૧) શિખરિણી	
	(૨) અનુષ્ટુભ	
૫	અનર્થકા હિ મન્ત્રાઃ સવિસ્તૃત સમજાવો.	૧૪
5	અનર્થકા હિ મન્ત્રાઃ Explain in detail.	14
૬	નિરુક્તકાર યાસ્કના પ્રદાનની ચર્ચા કરો.	૧૪
6	Discuss the work of Niruktakar Yaska.	14
૭	યાસ્કે નિરુક્તના બીજા અધ્યાયને કુલ કેટલા પાદોમાં વહેંચી દીધો છે ? સમજાવો.	૧૪
7	How many pada: total devides યાસ્ક in નિરુક્ત second adhyaya ? Explain.	14
૮	નિરુક્ત (અધ્યાય-૧)માં પ્રાપ્ત થતા નિર્વચનો સમજાવો.	૧૪
8	Explain નિર્વચનાઃ of નિરુક્ત (અધ્યાય-૧).	14
૯	ટૂંકનોંધ લખો :	૧૪
9	Write short notes :	14
	(૧) યાસ્કના મતે ઉપસર્ગોના વિવિધ અર્થો.	
	(1) According to Yask defferent meanings of ઉપસર્ગાઃ ।	
	(૨) નિઘન્ટવઃ ।	
૧૦	ટૂંકનોંધ લખો :	૧૪
10	Write short notes :	14
	(૧) ચત્વારિ પદજાતાનિઃ ।	
	(૨) નૈરુક્તો, યાજ્ઞિકો અને ઐતિહાસિકો	
	(2) Nairukta, Yagnika, Eaitihasika	